

สรุปหัวข้อข่าวด้านการเกษตรที่สำคัญ นสพ.ประจำวันที 10 พฤศจิกายน 2562

เรื่อง

1. สก๊อปแนวหน้า: 'สิทธิชุมชน' เขียนไว้..แต่ยังไม่มีจริง
2. คอลัมน์: เศรษฐีเสวนาจุฬาทัศน์: นวัตกรรมทางสังคมกับการเปลี่ยนพฤติกรรม
3. คอลัมน์: สาระสุขภาพ แพทย์แผนไทย: ผักตำลึงลาโรค...เสริมภูมิคุ้มกัน
4. คอลัมน์: เรื่องจากปก: ทิวลิปเหลืองถวายความจงรักภักดี งานดอกไม้....
5. คอลัมน์: ข่าวสั้นทันโลก: โวยเหม็นชี้หมู
6. รมต.ลั่นแบนสารพิษจบก่อน 1 ธ.ค.
7. คอลัมน์: ข่าวสดทั่วไทย: แม่ฮ่องสอน - พุงบัวตอง
8. SPECIAL REPORT: Farmers despair over chemical ban
9. คอลัมน์: ทอล์คออฟเดอะทาวน์: แบนสารเคมี ชัยชนะชั่วคราว หรือจุดเปลี่ยน...

สื่อ

- แนวหน้า
ฐานเศรษฐกิจ
ไทยโพสต์
กรุงเทพธุรกิจ
ไทยรัฐ
เดลินิวส์
ข่าวสด
บางกอกโพสต์
มติชน

แนวหน้า

Naew Na
Circulation: 900,000
Ad Rate: 1,500

Section: First Section/ภาพ-ข่าวสังคม

วันที่: อาทิตย์ 10 พฤศจิกายน 2562

ปีที่: 40

ฉบับที่: 14076

หน้า: 5(กลาง), 1

Col.Inch: 116.68 Ad Value: 175,020

PRValue (x3): 525,060

คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: สกู๊ปแนวหน้า: 'สิทธิชุมชน' เขียนไว้..แต่ยังไม่จริง

สกู๊ปแนวหน้า 5

'สิทธิชุมชน'
เขียนไว้..แต่ยังไม่จริง

'สิทธิชุมชน' เขียนไว้..แต่ยังไม่จริง

เมื่อเร็ว ๆ นี้ ที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีการจัดเสวนาเรื่อง “สิทธิชุมชนบนฐานการพัฒนาภายใต้ข้อจำกัดแห่งรัฐธรรมนูญ” เพื่อสะท้อนมุมมองปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของชุมชนในประเทศไทย อาทิ รศ.ดร.สถาพร เริงธรรม อาจารย์สาขาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น กล่าวว่า ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือหลายพื้นที่สิทธิชุมชนได้รับผลกระทบ “หลายโครงการพัฒนาจากการตัดสินใจจากรัฐบาลส่วนกลาง” คนในพื้นที่ไม่สามารถกำหนดอนาคตของตนเอง

เช่น “นโยบายพัฒนาอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาล” มุ่งเปลี่ยนแปลงพื้นที่ทำนาให้เป็นพื้นที่ปลูกอ้อย พร้อมตั้งโรงงานแปรรูปอ้อยเป็นน้ำตาลแห่งใหม่ๆ รวมถึงขยายโรงงานเดิมที่มีอยู่แล้ว “รัฐเชื่อว่า จะเกิดประโยชน์ด้านการจ้างงาน..แต่ไม่ได้ตามความต้องการของชุมชนก่อน” อยู่ดี ๆ ก็ให้บริษัทเอกชนเข้ามาดำเนินการ “สุ่มเสี่ยงต่อผลกระทบเพราะหลายพื้นที่อาจไม่สามารถ

รองรับการเปลี่ยนแปลง” อาทิ จ.ร้อยเอ็ด และ จ.อำนาจเจริญ เป็นแหล่งปลูกข้าวหอมมะลิเกรดสูง (Premium) ส่งออกต่างประเทศมาอย่างยาวนาน

“การเข้ามาไม่ได้ผ่านกลไกการสร้างการรับรู้ สร้างกระบวนการการยอมรับ การเห็นชอบร่วมกันระหว่างคนในชุมชนกับคนที่มาจากภายนอก การมาแบบนี้มาพร้อมกับนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาล โดยเอาแผนที่มาวางแล้วเอาปากกว้างว่าภาคอีสาน ภาคกลาง ตอนล่าง ภาคใต้ต้องเป็นแบบนี้แบบนี้ วิธีคิดแบบนี้มันส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงทรัพยากร และส่งผลกระทบต่อสิทธิของคนที่อยู่ในชุมชน เพราะไม่มีสิทธิถูกขึ้นมาถามว่าสร้างไปทำไม ประโยชน์ที่บอกว่า

แนวหน้า

Naew Na
Circulation: 900,000
Ad Rate: 1,500

Section: First Section/ภาพ-ข่าวสังคม

วันที่: อาทิตย์ 10 พฤศจิกายน 2562

ปีที่: 40

ฉบับที่: 14076

หน้า: 5(กลาง), 1

Col.Inch: 116.68 Ad Value: 175,020

PRValue (x3): 525,060

คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: สก๊อปแนวหน้า: 'สิทธิชุมชน' เขียนไว้..แต่ยังไม่จริง

จะได้รับจากโครงการเหล่านี้ได้จริงหรือเปล่า” อาจารย์สถาพร กล่าว

อาจารย์สถาพร ยังกล่าวถึงอีกประเด็นที่น่าเป็นห่วงคือ “สุขภาพของคนในชุมชน” เพราะโครงการโรงงานน้ำตาลหลายแห่งมาพร้อม “โรงไฟฟ้าชีวมวล” ที่นำขานอ้อยมา เป็นต้นกำเนิดเครื่องผลิตกระแสไฟฟ้า แต่ปัญหา คือ “ล้าพังการใช้งานอ้อยอย่างเดียวยังพอจริงหรือ.. ถ้าไม่พอสุดท้ายจะกลายเป็นโรงไฟฟ้าผ่านหินหรือเปล่า” ข้อมูลเหล่านี้ทั้งหมดต้องถูกเปิดเผยในการเจรจาระหว่างชุมชนกับภาครัฐและเอกชน

ขณะที่ รศ.ดร.สามชาย ศรีสันต์ อาจารย์วิทยาลัยพัฒนศาสตร์ ป๋วย อึ๊งภากรณ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ให้ความเห็นว่า “ในประเทศไทยยังไม่เคยมีการยึดถือสิทธิชุมชนว่าเป็นอำนาจในการตัดสินใจของชุมชนอย่างแท้จริงว่าจะรับหรือไม่รับโครงการพัฒนาของรัฐ” ที่ผ่านมามีโครงการที่ถูกฟ้องร้องจนนำไปสู่การแก้ไขเยียวยา มีเพียงโครงการที่พิสูจน์ได้ว่าส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน รวมถึงการไม่ได้รับฟังความคิดเห็นอย่างรอบด้านเท่านั้น

นอกจากนี้ “หลายครั้งศาลมักระบุว่าสิทธิชุมชนไม่มีกฎหมายรับรองนอกจากรัฐธรรมนูญ จึงไม่สามารถฟ้องร้องในประเด็นนี้ได้” จึงเกิดคำถามว่า “ควรมีกฎหมายที่อธิบายคำว่าชุมชนและขอบเขตของคำว่าสิทธิชุมชน

หรือไม่และอย่างไร” ทั้งนี้ เมื่อรัฐเข้าไปทำโครงการใดๆ มักอ้างหรือการพัฒนา อ้างเรื่องการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่คุ้มค่าที่สุด หรืออ้างเรื่องความมั่นคงของรัฐ แต่ไม่เคยอ้างถึงความมั่นคงของประชาชน

“กฎหมายว่าด้วยความมั่นคงฉบับใหม่ ให้ กอ.รมน. (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร) เข้าไปมีอำนาจ นิยามความมั่นคงไว้ค่อนข้างกว้าง และยังเป็นความมั่นคงด้านทรัพยากรด้วย คือให้ กอ.รมน. เข้าไปจัดการเรื่องป่าไม้ สืบเนื่องมาจากทวงคืนผืนป่า บอกจะคืนป่าไม้ให้ได้ 40% ของพื้นที่ประเทศไทย กอ.รมน. ก็เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจในแต่ละจังหวัดเพื่อเข้าไปจัดการทวงคืนผืนป่า

ให้ กอ.รมน. มีอำนาจทำงานคู่ไปกับคณะกรรมการพัฒนาที่ดินแห่งชาติ ซึ่งเป็นกฎหมายใหญ่ควบคุมการจัดการที่ดินทั้งหมดของประเทศ แล้วก็ให้อำนาจรัฐส่วนกลางในการจัดการที่ดินต่างๆ ให้มีกรรมการระดับจังหวัดได้ แต่ท้ายที่สุดกรรมการชุดนี้จะกำหนดที่ดินทั้งหมด จะจัดสรรที่ดินให้ใคร รูปแบบไหน จะเปลี่ยนแปลงสิทธิประเภทต่างๆ ใหม่ก็สามารถทำได้ นี่คือการถิดรอนสิทธิที่มีอยู่เดิมกลับมาสู่ผู้มีรัฐอย่างเข้มข้น” อาจารย์สามชายระบุ

อาจารย์สามชาย ยกตัวอย่างการใช้อำนาจของรัฐที่กระทบต่อสิทธิชุมชนอย่างชัดเจนและรุนแรงมาก คือ

แนวหน้า

Naew Na
Circulation: 900,000
Ad Rate: 1,500

Section: First Section/ภาพ-ข่าวสังคม

วันที่: อาทิตย์ 10 พฤศจิกายน 2562

ปีที่: 40

ฉบับที่: 14076

หน้า: 5(กลาง), 1

Col.Inch: 116.68 Ad Value: 175,020

PRValue (x3): 525,060

คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: สกู๊ปแนวหน้า: 'สิทธิชุมชน' เขียนไว้..แต่ยังไม่จริง

“การเผาไล่ที่ชุมชนกะเหรี่ยงบ้านใจแผ่นดินในป่าแก่งกระจาน” เมื่อปี 2554 ซึ่งในเวลาต่อมาแม้ศาลปกครองจะตัดสินให้ฝ่ายรัฐต้องชดเชยค่าเสียหายให้ชาวกะเหรี่ยงที่ฟ้องคดีเพราะถือว่าทำเกินกว่าเหตุ แต่ไม่สามารถให้กลับไปอยู่ที่เดิมได้ เพราะชาวกะเหรี่ยงไม่มีเอกสารสิทธิ เรื่องนี้ควรเป็นคำถามว่า “ใครควรมีหน้าที่เป็นผู้พิสูจน์สิทธิ” ระหว่างชาวบ้านที่ถูกไล่ ฝ่ายรัฐที่เข้าไปจับไล่

ด้าน สวาท อุปฮาด ตัวแทน

เครือข่ายภาคประชาชนท้ายเขื่อน

กล่าวว่า ในอดีตทรัพยากรต่างๆ ถูกใช้ตามวิถีประเพณีของชาวบ้าน แต่ระยะหลังๆ มีการจำกัดสิทธิมากขึ้น “คนที่ไม่มีต้นทุนอย่างอื่น เคยอาศัยหากินกับธรรมชาติเพื่อดำรงชีพไม่สามารถทำได้” โดยเฉพาะในช่วงรัฐบาล กสช. มีหลายคนถูกจับดำเนินคดี และบางคดีโดนกันทั้งครอบครัวตั้งแต่รุ่นตาถึงรุ่นหลาน “ทั้งที่อยู่กันมานานหลายชั่วอายุคน” ซึ่งในปัจจุบันปัญหานี้ก็ยังไม่มีความออก แม้สิทธิชุมชนจะถูกบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญมาแล้วหลายฉบับก็ตาม

“แค่เรานั่งคุยกัน วันหนึ่งก็มีทั้งตำรวจ-ทหาร

มากันเต็มไปหมด ทั้งๆ ที่การคุยกันไม่ได้พูดถึงอำนาจรัฐเลย พูดถึงความเป็นอยู่ ถึงสถานะของชุมชนว่าเราอยากมีส่วนพัฒนาบ้านเมือง อยากมีส่วนแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น แต่สิ่งที่เห็นคือการเข้ามาลิดรอนสิทธิเสรีภาพของเรา ซึ่งเป็นแบบนี้มา 5-6 ปี มีทั้งไปเยี่ยมกลางคืน ไปดักกลางทางไปตามเวทีชาวบ้าน แต่สิ่งที่เราทำ เรายืนยันได้ว่าเราอยากสะท้อนสิ่งที่มันเกิดขึ้นในสังคมจริง สิ่งที่เป็นปัญหาควรได้มีส่วนนำเรื่องราวพวกนี้ขึ้นมาพิจารณา” ตัวแทนเครือข่ายภาคประชาชนท้ายเขื่อน กล่าว

สวาท กล่าวย้ำว่า “การเป็นชุมชนย่อมมีสิทธิบอกกล่าวความต้องการของชุมชน” แต่เพราะรัฐธรรมนูญฉบับ 2560 ตลอดจนกฎหมายอื่นๆ ที่ออกมาในช่วงไม่กี่ปีล่าสุด ส่งผลกระทบกับประชาชน “หลายนโยบายมีประโยชน์ แต่อีกหลายนโยบายเหมือนนำทรัพยากรไปละลายแม่น้ำ” ปัจจุบันชาวบ้านรู้สึกไม่มั่นคง เพราะไม่รู้ว่าจะมีอนาคตเป็นอย่างไร ไม่ว่าชุมชนในเมืองหรือในชนบท ซึ่งหากปล่อยเช่นนี้ต่อไป ช่องว่างจะกว้างขึ้น ผู้คนจนตรอกไม่มีทางไป หากถึงวันนั้นไม่รู้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นบ้าง

“การให้สิทธิให้เสียง-ให้อำนาจหน้าที่กับชุมชน” จึงเป็นทางออก!!!

SCOOP@NAEWNA.COM

นวัตกรรมทางสังคม กับการเปลี่ยนพฤติกรรม

การใช้สารเคมีของเกษตรกรไทย

เศรษฐีเสวนา
จุฬาทักสิน:

■ ผศ.ดร.เบมวัฏฐ์ เอ็กสิงศรี
คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นโยบายเกษตรในช่วงเดือนที่ผ่านมาที่ส่งผลให้เกษตรกรไทยจำนวนมากต้องคิดปรับวิถีการทำเกษตรกรรมของตนให้รวดเร็วหนีไม่พ้นเรื่องที่คณะกรรมการวิถีดุอินทรีย์มีมติปรับ พาราควอด ไกลโฟเสต คลอร์ไพริฟอส จากวิถีดุอินทรีย์ชนิดที่ 3 ให้เป็นวิถีดุอินทรีย์ชนิดที่ 4 ซึ่งไม่สามารถผลิต จำหน่ายหรือมีในครอบครองได้ และให้มีผลตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2562

บทความนี้ไม่ได้ต้องการถกเถียงเรื่องข้อดีและผลกระทบของการแบนสารเคมีทั้ง 3 ชนิดนี้ แต่ต้องการนำเสนอมุมมองเกี่ยวกับการเดินไปข้างหน้าในการหาทางออกร่วมกันระหว่างภาครัฐและเกษตรกร โดยบทความนี้ตั้งอยู่บนสมมติฐานว่า หลายฝ่ายน่าจะต้องการให้เกษตรกรเปลี่ยนพฤติกรรม โดยทยอยลดการใช้สารเคมีที่น่าจะเป็นอันตรายทุกประเภท ไม่เฉพาะสารเคมีเพียง 3 ชนิดนี้ ดังนั้น คำถามที่ตามมาคือ ถ้าเป็นวิถีดุประสงค์นี้เราจะเดินหน้าต่อไปอย่างไรดี

จุดเปลี่ยนท่ามกลางข้อจำกัด

ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 6 (ตั้งแต่ช่วงปี 2530) รัฐบาลให้ความสำคัญมากกับการใช้ปัจจัยการผลิตเพื่อเพิ่มผลผลิต

เกษตรเชิงพาณิชย์ เพราะตระหนักดีว่าไม่สามารถสร้างการเติบโตให้ภาคเกษตรโดยหวังพึ่งการขยายพื้นที่เพาะปลูกได้อีกต่อไป ทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจทำงานสอดประสาน สนับสนุนการใช้ปัจจัยการผลิต ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช รวมถึงสารเคมีปราบวัชพืช เพื่อเพิ่มผลผลิตในไร่ป้อนเข้าสู่อุตสาหกรรมเกษตร

พาราควอดถูกนำออกจำหน่ายครั้งแรกของโลกเมื่อปี 2504 และแม้ในปัจจุบันจะถูกแบนการใช้ในหลายประเทศ แต่ก็ยังถือว่าเป็นสารเคมีกำจัดวัชพืชที่ใช้กันมากที่สุด เพราะมีประสิทธิภาพสูงและราคาไม่แพงมาก

เกษตรกรไทยเคยชินกับการพึ่งพิงสารเคมีเหล่านี้มานานหลายสิบปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อต้องหันมาทำเกษตรเข้มข้น ใช้พื้นที่เดิมๆ เพาะปลูกหลายรอบ จนกลายเป็นวิถีเกษตรของเกษตรกรที่ขี้ขลาด ย่อ ย่างพารา มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และไม้ผล ทั้งในเขตที่ราบและในพื้นที่สูงซึ่งไม่สามารถใช้เครื่องจักรกลฆ่าหญ้าได้

เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อยที่มีข้อจำกัดทั้งเรื่องทุน มีปัญหาหนี้สินทับถม ขาดความรู้เกี่ยวกับสารทดแทนและทางเลือกอื่นๆ ในการกำจัดวัชพืช ประสบปัญหาขาดแคลนแรงงานในไร่นา และไม่เห็นว่าอุตสาหกรรมปลายน้ำผู้รับซื้อผลผลิตจะสนใจว่าต้องใช้สารเคมีฆ่าหญ้าน้อยลง

ด้วยสถานการณ์และข้อจำกัดเหล่านี้ นโยบายยกเลิกการใช้สารเคมีทั้ง 3 ชนิดจึงไม่ใช่เพียงประเด็นทางเศรษฐกิจแต่ต้นทุน กำไร ราคา แต่

เป็นประเด็นทางสังคมที่เกษตรกรต้องปรับเปลี่ยนวิถีชีวิต ดังนั้นมาตรการที่ภาครัฐจะใช้ในช่วงการเปลี่ยนแปลงต้องชัดเจน และมากกว่าเพียงการหาสารทดแทนตัวใหม่มาบอกให้เกษตรกรใช้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกษตรกรถูกผลักให้ไปพึ่งพิงสารเคมีทดแทนตัวอื่น ที่ยังไม่มีความเหมาะสมกับพื้นที่หรือประสิทธิภาพรองรับ และเพื่อลดความเสี่ยงของการถูกหลอกลวงโดยผู้ฉวยโอกาสจนหันไปใช้สารเคมีอย่างอันตรายกว่าเดิม รวมถึงความเสี่ยงของผลผลิตที่ลดลงพร้อมกับคุณภาพต่ำลง

การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

เครื่องมืออะไรที่ว่าจะช่วยให้เกษตรกรสามารถใช้วิกฤตินี้เป็นโอกาสของการเรียนรู้ทางเลือกใหม่ๆ ปรับวิถีที่พึ่งพิงสารเคมีอันตรายน้อยลง สิ่งที่ต้องเข้าใจคือ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจะเกิดขึ้นได้ต้องมาจากการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และ

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อเกษตรกรยอมรับจากข้างในว่าเส้นทางที่กำลังเดินไปน่าจะนำไปสู่สิ่งที่ดีขึ้น และผลการเปลี่ยนแปลงทั้งทัศนคติและพฤติกรรมนี้จะสร้างแรงผลักดันจากฐานราก (bottom up) สามารถรองรับนโยบายที่มาในลักษณะ top-down ได้

จากการที่ผู้เขียนได้มีโอกาสทำงานวิจัยเชิงปฏิบัติการกับกลุ่มเกษตรกรที่เดิมปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เชิงพาณิชย์ในพื้นที่สูง ที่ต้องการหันออกจากการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่เน้นการใช้สารเคมี แต่ด้วยข้อจำกัดและความเสี่ยงมากมายที่เผชิญอยู่ทำให้การปรับเปลี่ยนเป็นเรื่องยาก

แม้เกษตรกรรับรู้นโยบายในลักษณะ top-down ว่าไม่ต้องการให้มีการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ต้นน้ำแล้ว แต่ด้วยความที่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นที่ต้องการของตลาดเกษตรกรจึงมีข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นวิถีการหาเลี้ยงครอบครัวมาตลอดกว่า 20 ปี จะทำอย่างไร นโยบาย “คนอยู่กับป่า” ที่ลงมาในลักษณะ top-down จะเกิดขึ้นได้ต้องมีแรงขับเคลื่อนที่ระดับฐานรากโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากเกษตรกรเอง

ในแง่ภูมิวิชาการ มีงานวิจัยเชิงพื้นที่จำนวนมากที่เน้นสร้างการเปลี่ยนแปลงจากระดับพื้นที่เล็กๆ ชุมชนเป็นผู้ขับเคลื่อน และเมื่อสำเร็จก็จะเป็นต้นแบบสำหรับขยายผล ในการดำเนินงานวิจัยก็มักจะต้องการกระบวนการนวัตกรรมทางสังคมมาใช้เพื่อให้เกษตรกรเป็นพื้นที่เพื่อหลักในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง

**กระบวนการนวัตกรรมทางสังคม
สร้างการเปลี่ยนแปลงจากฐานราก**
ในกระบวนการนวัตกรรมทาง

สังคม (social innovation) เกษตรกรหรือคนในพื้นที่จะเป็นผู้ขับเคลื่อนและออกแบบเส้นทางที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง การทำกระบวนการยังเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือคนจากนอกพื้นที่ไม่ว่าจะเป็นนักวิชาการองค์กร ภาคธุรกิจสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ เท่าที่จำเป็น ไม่เปรอะหรือสะเปะสะปะจนเกินไป เพราะคนที่เข้าไปช่วยเหลือโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เชี่ยวชาญด้านกระบวนการมีหน้าที่ต้องเข้าใจบริบทพื้นที่ ที่มาที่ไป จุดแข็ง ข้อจำกัดของเกษตรกร และหาเทคนิคต่างๆ มาใช้เพื่อระดมความคิด หรือ จัดลำดับความสำคัญให้เกษตรกรได้พิจารณาไตร่ตรองสภาพปัญหาของตนเอง

ต้นตอของปัญหา วิธีการทำเกษตรหรือพฤติกรรมที่ต้องปรับเปลี่ยนอุปสรรคในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและอะไรที่จะทำให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเกิดขึ้นได้ ในที่สุดเกษตรกรจะสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยที่จะกระตุ้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองและคนในชุมชนได้คืออะไร และจะต้องทำอย่างไรให้ปัจจัยนั้นๆ เกิดขึ้นได้จริงในชุมชน

ในภาษาวិชาการ คือ เกษตรกรกำลังหาต้นแบบ (prototype) ที่จะเป็นกลยุทธ์ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของชุมชนตนเอง จากนั้นเกษตรกรจะทดลองว่าต้นแบบที่คิดไว้จะใช้ได้และเหมาะสมกับบริบทพื้นที่และชุมชนของตนหรือไม่ ด้วยวิธีนี้เกษตรกรและทุกคนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจะได้เรียนรู้ ผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นกับความรู้หรือเทคโนโลยีจากภายนอก เกษตรกรจะมีโอกาสประเมินผลต้นแบบและคิดวิธีปรับปรุงต้นแบบเอง

กระบวนการทั้งหมดช่วยในการเปิดมุมมอง ปรับเปลี่ยนทัศนคติ และอาจไปถึงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ต้นแบบที่พัฒนาปรับปรุงให้เหมาะสมกับพื้นที่ แล้วช่วยดึงกลุ่มเกษตรกรที่เดิมอาจไม่ค่อยเปิดรับการเปลี่ยนแปลง ให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงเป็นโอกาสที่สามารถนำไปสู่ชีวิตที่ดีขึ้นได้

ด้วยขั้นตอนที่ค่อนข้างใช้ระยะเวลานาน ทำให้การทำกระบวนการลักษณะนี้เริ่มต้นได้กับเกษตรกรกลุ่มเล็กๆ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรกลุ่มนี้จะเป็นกระบอกเสียงสำคัญในการสร้างการเปลี่ยนแปลงให้จุดอื่นๆ ต่อไป ที่สำคัญคือ หน่วยงานในพื้นที่ให้ความสำคัญและยอมรับการทำงานของชุมชน ให้โอกาสเกษตรกรในการหาทางออกในลักษณะ win win

การดำเนินนโยบายอีกเลิกการใช้ 3 สาร กำลังทำงานสวนทางกับสัญญาณตลาด เพราะตลาดปลายทางหรือผู้บริโภคไม่ได้สร้างแรงจูงใจที่จะหนุนนโยบายภาครัฐได้จริง โรงงานรับซื้ออ้อย มันสำปะหลัง ข้าวโพดแปรรูปน่าจะไม่ได้สนใจว่าเกษตรกรจะใช้สารเคมีทั้ง 3 ชนิดนี้หรือไม่

ดังนั้น จำเป็นต้องมีผู้ขับเคลื่อนนโยบายที่มีกำลังมาก ลำพังเจ้าหน้าที่รัฐซึ่งพยายามหาสารเคมีตัวอื่นมาทดแทน คงไม่พอที่จะช่วยแก้ปัญหาแนวโน้มนโยบายการใช้สารเคมีในการเกษตรที่มากเกินไปของเกษตรกรไทย ประเด็นจึงกลับมาที่การสร้างผู้ขับเคลื่อนในท้องถิ่นที่จะช่วยสร้างการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ได้จริง ■

ผักตำลึงลาโรค...เสริมภูมิคุ้มกัน

ตำลึงผักริมรั้วที่คนไทยคุ้นเคยมาช้านาน เด็ดจากต้นใหม่ๆ นำไปประกอบอาหาร แกงจืดผักตำลึงใส่หมู ผักตำลึงลวก จิ้มกับน้ำพริก ตำลึงทอดใส่ไข่ หรือตุ๋นใส่ไข่ เป็นอาหารเมนูเด็ดของคนไทย ธรรมชาติของ ตำลึงเป็นผักที่ขึ้นง่ายปลูกง่าย บ้านไหนปลูก ไว้ริมรั้วเก็บกินได้เกือบทั้งหมู่บ้าน ตำลึงเป็น อาหารและยารักษาโรค เป็นผักที่มีแคลเซียมสูง มีประโยชน์ต่อการสร้างกระดูกและฟันให้ แข็งแรง และเบต้าแคโรทีน ซึ่งเป็นสารตั้งต้น ในการเปลี่ยนเป็นวิตามินเอ ช่วยบำรุงสายตา รวมทั้งใยอาหารเพื่อช่วยในระบบขับถ่าย

ตำลึงเป็นผักที่มีถิ่นกำเนิดแถบเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้บ้านเรานี่เอง เป็นพืชใน วงศ์ CUCURBITACEAE มีชื่อเรียกทาง วิทยาศาสตร์ *Coccinia grandis* (Linn.) Voigt. ชื่อเรียกสามัญ Ivy Gourd ชื่อเรียก ตามภาษาถิ่นในประเทศไทย ชาวกะเหรี่ยง (แม่ฮ่องสอน) เรียกแคแต๊ะ คนอีสานเรียกผัก ตำนิน ชาวล้านนาหรือคนเหนือเขาเรียก ผัก แคน มีเรื่องเล่าว่า ในสมัยก่อนผักแคนมักซื้อ ขายในราคา 1 ตำลึง และคนที่สามารถบริโภค ผักชนิดนี้ได้จะต้องมีฐานะทางสังคม และ ไม่นิยมแจกจ่ายผักนี้ให้ใครบริโภคเพราะมี ราคาแพง ชาวบ้านจึงตั้งชื่อว่า “ผักแคน” ซึ่ง หมายถึงคนใจแคบไม่ยอมแบ่งปันให้คนอื่น รับประทาน แต่บางตำนานก็เล่าว่าผักแคน เป็นพืชผักที่ต้องพึ่งพาอาศัยรั้วติดเกาะเป็น บริเวณพื้นที่แคบๆ จึงเป็นที่มาชื่อผักแคน ซึ่ง ตำนานในเรื่องหลังนี้ น่าจะเหมาะกว่า เพราะ ธรรมชาติตำลึงก็ไม่ได้ต้องการพื้นที่มากมาย

มีอะไรเกาะได้ก็เกาะเติบโตให้คนเก็บกินได้อย่าง สบายๆ

ตำลึงจัดอยู่ในประเภทของยาเย็น ทุกส่วน มีรสเย็น จึงนิยมนำไปใช้รักษาทุเลอาการแสบ ร้อน อักเสบ ตามที่ปรากฏในตำรายาพื้นบ้าน ระบุสรรพคุณไว้ดังนี้ **ใบ** ใช้เป็นยาพอกรักษา โรคผิวหนัง รักษาเมะเร็งเพลิง แก้ก้อนฝี แก้กูก เลียด แก้กิด รักษาผื่นคันที่เกิดจากพิษของหมามูย ตำแย บุงร่าน ใช้เป็นยาเขียว แก้ไข้ดับพิษร้อน ถอนพิษทั้งปวง แก้ปวดแสบปวดร้อน ทาตาม อวัยวะถอนพิษ แก้ก้น แก้แมลงกัดต่อย ถอนพิษ ไข้ แก้ไข้หวัด แก้พิษกาฬ แก้ไข้ตัวร้อน แก้พิษ ฝี แก้ริ้ว แก้งูสวัด **ต้น** ใช้กำจัดกลิ่นตัว น้ำจาก ต้นรักษาเบาหวาน เถา แก้พิษทำให้ฝีสุก พอกฝี แก้ ปวดตา แก้โรคตา แก้ตาเจ็บ แก้กตาช้ำ แก้กตาแดง แก้กตาฝ้า ตาแฉะ แก้พิษอักเสบจากลูกตา ดับพิษ ร้อน ถอนพิษ แก้ไข้พิษร้อน เป็นยาโรคผิวหนัง แก้หลอดลมอักเสบ แก้เบาหวาน ราก แก้กดวงตา เป็นฝ้า แก้โรคตา ดับพิษทั้งปวง ลดความอ้วน แก้ไข้ทุกชนิด ผนทาภายนอก แก้พิษอักเสบ ฝี

ต่างๆ แก้ปวดบวม แก้พิษ ร้อนภายใน แก้พิษแมงป่อง หรือแก้พิษตะขาบ ถอนพิษ ผล แก้ฝีแดง **ทั้งห้า** รักษา โรคผิวหนัง รักษาอาการ อักเสบของหลอดลม รักษา เบาหวาน

สำหรับการใช้เป็นยา รักษาอาการต่างๆ ตามที่ ระบุไว้ในตำรายาไทย มี บางส่วนก็ได้นำมาทดลอง วิจัยสรรพคุณ ซึ่งพบว่า สอดคล้องกัน มีสรรพคุณ

และประสิทธิภาพใช้ได้ผล เช่น การใช้รักษาอาการ ปวด บวม คั้นจากพิษของแมลงและพิษของพิษ และลดเบาหวาน ตำรับยาต่างๆ จากตำลึงที่ระบุใน ตำรายา และที่ชาวบ้านใช้กันมานาน เช่น **ยาแก้ไข้** ลดความร้อนในร่างกาย ดับพิษร้อนในคอ ใช้รากต้ม ต้ม **รักษาไข้หวัดในเด็ก** โดยเอาใบตำลึงตำแล้วบีบ เอาน้ำ ใส่กระหม่อมจะช่วยลดไข้ได้ **รักษาอาการ อักเสบ** จากยุงและแมลงกัด โดยเอาน้ำคั้นจากใบ ตำลึงผสมกับดินสอพองพอก ช่วยลดอาการแสบคัน **แก้เวียนศีรษะ** เอาน้ำจากเถาตำลึงมาชงน้ำดื่ม **แก้ริ้วหรืองูสวัด** ใช้ใบตำลึง 10-15 ใบ ตำกับข้าว สารเจ้าพอก หรือตำผสมกับดินสอพองก็ได้ พอก วันละ 2-3 ครั้ง

แก้โรคตาแดง ตาฟาง ตาขี้ ตาแฉะ พิษ อักเสบในตา แก้อักเสบ ให้เอาเถาตำลึงล้างให้ สะอาดแล้วแช่ทิ้งไว้ในน้ำ กรองเอาน้ำนั้นไปล้าง ตาหรือหยอดตา **รักษาอาการแพ้** อักเสบ แมลง สัตว์กัดต่อย ใช้ใบสด 1 กำมือ ตำผสมกับน้ำเล็กน้อย คั้นน้ำจากใบทาบริเวณที่เป็น และพอเริ่ม แห้ง ให้ทาซ้ำบ่อยๆ จนหาย **แก้ตกขาวในสตรี**

เอาลูกตำลึงดิบทุบให้แตกแล้วคั้นกับเกลือให้หายขึ้น เอาน้ำคั้นนั้นมาทำแกงคั่ว ทำเป็นอาหารรับประทาน หรือเอาลูกตำลึงดิบ 7-10 ลูก ต้มกับน้ำสัก 5 แก้ว ต้มนานประมาณ 10 นาที กินวันละ 3 ครั้ง ครั้งละแก้วก่อนอาหาร ผู้ที่บอกเล่าประสบการณ์ที่ตนเองเป็นบอกแค่วิธีการใช้แล้วหาย แต่ไม่บอกว่าต้องกินกี่วัน เอาเป็นว่าถ้าท่านสนใจสูตรนี้ก็ลองทำดู แล้วสังเกตว่าใช้เวลาที่วันหาย **แก้เบาหวาน** เอาข้อส่วนรากหรือเถาสับเป็นท่อนๆ สัก 1 กำมือ ต้มน้ำสัก 20 นาที ต้มเข้า-เย็น เป็นประจำ ติดต่อกัน 7-10 วัน ช่วยลดน้ำตาลในเลือด

งานวิจัยทดลอง พบว่าสารในน้ำคั้นตำลึง มีเอนไซม์อะไมเลส ซึ่งช่วยย่อยอาหารพวกแป้ง การทานตำลึงจึงไม่ทำให้เกิดอาการท้องอืด แน่นท้อง มีฤทธิ์ต้านเชื้อ HIV และกระตุ้นการเคลื่อนไหวของลำไส้ และสารสกัดด้วยเอทานอลของใบตำลึง ช่วยลดระดับน้ำตาลในตับ และเพิ่มระดับอินซูลิน เพิ่มกลูโคสในร่างกายของสัตว์ทดลอง และยังมีผลช่วยลดระดับไขมันได้อีกด้วย งานวิจัยนี้แล้วทำให้คนไทยมีความหวังมากขึ้นจริงๆ เลย เพราะทุกวันนี้คนไทยเผชิญกับปัญหาโรคเรื้อรังจำนวนไม่น้อย โดยเฉพาะผู้สูงวัยที่รุมเร้าด้วยโรคต่างๆ อย่างเช่น เบาหวาน แล้วเพื่อนบ้านอื่นๆ อย่างโรคหัวใจ โรคความดัน โรคไต ก็ตามมากันเป็นพรวน เราชวนคนไทยหันมาใช้ผักพื้นบ้านในรูปของอาหารเป็นยารักษาโรค หรือทำเป็นเครื่องดื่ม อย่างตำลึงก็เอาใบสัก 1 กำมือปั่นกับฝรั่งสักครึ่งลูก กรองเอาแต่น้ำดื่มหรือตำลึงปั่นกับสับปะรด ก็ช่วยเติมรสชาติ แถมวิตามินซีต้านอนุมูลอิสระอีกด้วย เครื่องดื่มตำลึงจะช่วยเพิ่มภูมิคุ้มกันในร่างกาย.

ทิวลิปเหลือง
ถวายความจงรักภักดี
กรุงเทพวันอาทิตย์ > 1

ทิวลิปเหลืองถวายความจงรักภักดี งานดอกไม้ Central Anniversary 2019

ปิยวรรณ สีละสมภพ

กรุงเทพธุรกิจ
เรื่อง
จากปก
เรื่อง/ภาพ : วลัยชัช สุภกรม

เริ่มแล้วงานแสดงดอกไม้ครั้งใหญ่งานหนึ่ง
ใจกลางกรุงเทพฯ **Central Anniversary
2019** ที่แฟนดอกไม้รอคอยที่จะได้ชม
ความงดงามของ 'ดอกไม้สด' นำมาประดับ
ตกแต่งและสร้างเป็นประติมากรรมสวยงาม
น่าตื่นตาตื่นใจในความคิดสร้างสรรค์
ของคนไทย

ปีนี้ งาน 'เซ็นทรัล แอนนิเวอร์ซารี'
เป็นการฉลองครบ 6 รอบ 72 ปี 'ห้าง
เซ็นทรัล' คอนเซ็ปต์ในการจัดดอกไม้ปีนี้คือ
การขอบคุณลูกค้าด้วย **ดอกไม้นอกฤดูตุ๊กตา**
และ **ดอกไม้มงคลประจำราศี** โดยเนรมิต
**ห้างเซ็นทรัลชิดลม และ ศูนย์การค้า
เซ็นทรัล เอ็มบาสซี** ให้เป็น 'สวนสวรรค์'
แห่งพฤษภานานาพันธุ์ ตระการตาด้วย
ดอกไม้หลากหลายสีสัน บานสะพรั่งนับล้าน
ดอกซึ่งล้วนแล้วแต่เป็น 'ดอกไม้สด'
ทุกดอก มีพิธีเปิดงานและเปิดให้เข้าชม
วันแรกเมื่อวันพฤหัสบดี ที่ 7 พฤศจิกายน
ไปจนถึงวันอังคารที่ 12 พฤศจิกายน 2562
"การจัดงานดอกไม้ปีนี้ก็เป็นปีที่พิเศษ

สวนร่มรื่นท่ามกลางดอกไม้สีเหลืองสดใสบริเวณโถงเปียโน

กรุงเทพธุรกิจ

Krungthep Turakij
Circulation: 200,000
Ad Rate: 2,400

Section: วันอาทิตย์/หน้าแรก

วันที่: อาทิตย์ 10 พฤศจิกายน 2562

ปีที่: - ฉบับที่: 1214

Col.Inch: 208.55 Ad Value: 500,520

หน้า: 1 (กลาง)

PRValue (x3): 1,501,560 ศิลป: สีสี่

คอลัมน์: เรื่องจากปก: ทิวลิปเหลืองถวายความจงรักภักดี งานดอกไม้ Central Anniversary 2019

แซนเดอเลียส์รุ่นใหม่สีเหลือง ความยาวรวมกว่า 100,000 เมตร

หลายๆ คือครบ 6 รอบ เซ็นทรัลมีอายุครบ 72 ปี เป็นห้างที่อยู่คู่คนไทยมาตั้งแต่ปี 1947 ปีนี้คอนเซ็ปต์งานแต่ละชั้นมีความโดดเด่นเป็นพิเศษ คือที่ชั้นหนึ่ง (ชั้น G) เราจัดดอกไม้ให้เป็นธีมสีเหลืองเพื่อถวายความจงรักภักดี แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยเรานำ

'ทิวลิป' มาบานนอกฤดูกลางแจ้ง เป็นทิวลิปที่เพาะพันธุ์เป็นพิเศษโดยคนไทย โดย ปตท. ระยะเวลา มีจำนวน 5,000 ดอก” **ปิยวรรณ ลีละสมภาพ** รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ ฝ่ายการตลาด บริษัท สรรพสินค้าเซ็นทรัล จำกัด ในเครือกลุ่มเซ็นทรัลรีเทล ให้สัมภาษณ์

ในช่วงเช้าของวันพฤหัสบดี ที่ 7 พฤศจิกายน จากการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ การขับเคลื่อนประเทศสู่ ‘ไทยแลนด์ 4.0’ ในการพัฒนาเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ซึ่งดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับ

รหัสข่าว: C-191110011041 (10 พ.ย. 62/03:20)

หน้า: 2/5

กรุงเทพธุรกิจ

Krungthep Turakij
Circulation: 200,000
Ad Rate: 2,400

Section: วันอาทิตย์/หน้าแรก

วันที่: อาทิตย์ 10 พฤศจิกายน 2562

ปีที่: - ฉบับที่: 1214

Col.Inch: 208.55 Ad Value: 500,520

คอลัมน์: เรื่องจากปก: ทิวลิปเหลืองถวายความจงรักภักดี งานดอกไม้ Central Anniversary 2019

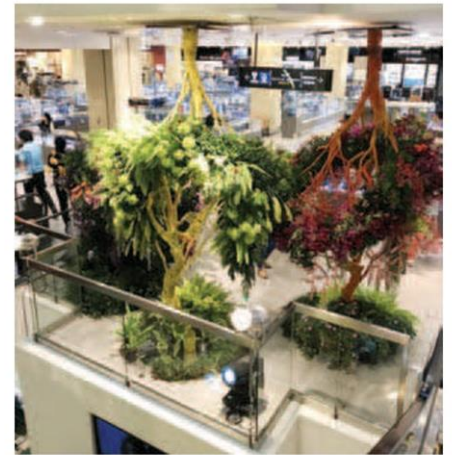
หน้า: 1 (กลาง)

PRValue (x3): 1,501,560

ศิลปิน: สีสี่

ทิวลิปสีเหลือง เพาะเลี้ยงโดย ปตท. ระยอง

การจัดฉากสะท้อนของดอกไม้ทั้งบนและล่าง

จัดวางดอกไม้เป็นรูป 'นกฮูก'

บันไดแห่งสรวงสวรรค์

ผลงาน พัฒนาศักยภาพ 'โรงแยกก๊าซธรรมชาติ ระยอง' จนสามารถสร้างคุณค่าให้กับ 'พลังงานเหลือใช้' ด้วยการผลิต **พลังงานความเย็น** ที่เป็นผลพลอยได้จากกระบวนการเปลี่ยนสถานะ แอลเอ็นจี (ก๊าซธรรมชาติเหลว) ให้เป็นก๊าซ มาใช้สร้างความเย็นให้กับ 'โรงเรือนเพาะปลูกผลไม้และพันธุ์ไม้เมืองหนาว' ของ ปตท. จนสามารถเพาะพันธุ์และปลูกไม้เมืองหนาว รวมทั้ง **ทิวลิป** ได้เป็นผลสำเร็จ

ปกติในต่างประเทศ 'ดอกทิวลิป' จะบานช่วงต้นปี แต่เนื่องจากปีนี้เป็นปีมหามงคล เช่นทริลประสานงานกับ ปตท. ตั้งแต่ต้นปี ขอให้ช่วยปลูก **ทิวลิป พันธุ์ Strong Gold** ซึ่งดอกมีสีเหลืองทอง เพื่อให้ออกดอกทันสำหรับจัดงาน 'เซ็นทรัล แอนนิเวอร์ซารี' เพื่อถวายความจงรักภักดีสถาบันพระมหากษัตริย์

"เราใช้นวัตกรรมพื้นบ้านเลยคะ เราปักโอเอซิสก่อนเพื่อรักษาความชื้น" ปิยวรรณ กล่าวถึงวิธีการดูแลดอกไม้ฉบับล้านดอกไม้ให้สวยสดตลอดระยะเวลาการจัดงาน และกล่าวต่อว่า

"เราไม่อยากใช้สารเคมีใดๆ เก็บรักษาดอกไม้ไว้เลยนะ งานดอกไม้ของเราทำมาเกือบ 25 ปีแล้ว ต้องเป็นดอกไม้สดเท่านั้น ไม่มีสารเคมีใดๆ ด้วยคอนเซ็ปต์ที่เราเป็นเซ็นทรัล เลิฟ ดี เอิร์ธ จะให้ทุกอย่างเป็นไปตามธรรมชาติ สามวันจากนี้ (7 พ.ย.) พอห้างปิด จะมีเจ้าหน้าที่เป็นร้อยคนรดน้ำที่ดอกไม้และโอเอซิส เพื่อให้โอเอซิสชุ่มชื้นตลอดเวลา

มาลัยอุบิสัตว์น่ารักล่องลอยเหนือหมู่ดอกไม้

ประมาณคืนวันอาทิตย์ (10 พ.ย.) เราจะเปลี่ยนดอกไม้ที่เขียว ปักใหม่ทดแทน ดอกที่ยังคงอยู่ได้ก็จะมีเปลี่ยน เพราะฉะนั้นเราจะเปลี่ยนดอกไม้ 1 ครั้งทั้งห้างในคืนวันอาทิตย์ และเรายังเปิดแอร์ 25 องศาเซลเซียส ตลอด 24 ชั่วโมงตลอดระยะเวลาจัดงาน เพราะดอกไม้ทั้งห้างเป็นดอกไม้สดทั้งหมด เราอยากให้ลูกค้าที่เดินเข้ามา รู้สึกได้ถึงความสดใหม่ของดอกไม้ทุกวัน”

ตลอดทั้ง 6 ชั้นของห้างเซ็นทรัล ชิดลม จัดแสดงดอกไม้ต่างรูปแบบกันไป **ดอกทิวลิป 5,000 ดอก** (5,000 ต้น) เป็นไฮไลต์จัดแสดงอยู่ที่ชั้นหนึ่งร่วมกับประติมากรรมชื่อ **บันไดแห่งสวรรค์** ตกแต่งด้วยดอกไม้โทนสีเหลืองทั้งหมด อาทิ แดฟโฟดิล บิว เลดี้ แดนซิ่ง ทานตะวัน กุหลาบเหลือง ขณะที่โถงเปียโนตกแต่งในธีมสวนร่มรื่น ประดับน้ำพุ และดอกบัว กับ **แซนเดอเลียรี่** ทำจากเส้นไหมสีเหลือง ความยาวรวมกว่า 100,000 เมตร ทั้งตัวลงมาจากเพดานชั้น 7

ชั้น 2 แผนกสตรี พบกับสวนดอกไม้ยักษ์ สร้างสรรค์จาก ‘รากกล้วยไม้’ นำมาทำเป็นดอกไม้ขนาดใหญ่ แซมด้วยดอกไม้โทนสีพาสเทล

ชั้น 3 แผนกวัยรุ่น สร้างความแปลกตาและมุมมองใหม่ด้วยการจำลองภาพสะท้อนของดอกไม้ทั้งบนและล่าง เสมือนกำลังยืนอยู่ท่ามกลางกระจกเงา เพิ่มลูกเล่นด้วยการจัดดอกไม้แบบคลุกสีเพื่อสร้างสีสันและความหลากหลาย

ชั้น 4 แผนกบุรุษ สอดคล้องกับแผนกด้วยแผ่นเหล็กติดสนิม แสดงถึงความเท่ มีสไตล์ ตกแต่งด้วยดอกไม้จัดเป็นรูปสัตว์ที่มีความหมายดี ได้แก่ นกเงือก แสดงถึงความอุดมสมบูรณ์, สิงโต แสดงถึงความมีพลัง อำนาจ ความกล้า ความเป็นผู้นำ, กวาง แสดงถึงความใจดี มีเมตตา และนกฮูก แสดงถึงความฉลาด

ชั้น 5 แผนกโฮม ได้แรงบันดาลใจจากสวนในบ้านที่มองออกมาจากบานประตูและหน้าต่าง เป็นที่มาของโครงสร้างบานประตูใหญ่ สีเขียวประดับดอกไม้สีขาว ชมพู และม่วง

ชั้น 6 แผนกเด็ก ต้อนรับคุณหนูๆ ด้วยเหล่าสัตว์ใหญ่แสนน่ารัก ยีราฟ ฮิปโป และช้าง ที่ล่องลอยมาใกล้ลูกโป่งสีสันสดใสเหนือก้อนเมฆประดับดอกไม้หลากสี

อุโมงค์ดอกซากุระ เทคโนโลยี augmented reality

นวัตกรรมอย่างเดียวกับที่เซ็นทรัลนำมาใช้ในการจัดงานแสดงดอกไม้สดครั้งนี้ คือ **augmented reality (เออาร์)** ที่ **อุโมงค์ดอกซากุระ (The Cherry Blossom Forest)** ตั้งอยู่บริเวณทางเชื่อมเซ็นทรัล ชิดลมและศูนย์การค้าเซ็นทรัล เอ็มบาสซี “อ็อกเมนเต็ด เรียลลิตี้ หรือเทคโนโลยีเสมือนจริง เป็นนวัตกรรมอย่างเดียวกับที่เรานำเข้ามาเป็นกิจกรรมตรง ‘อุโมงค์ดอกซากุระ’ ทำเป็นกลีบดอกซากุระร่วงหล่นมาที่ตัวลูกค้าที่ยืนอยู่ ถ้าลูกค้าเดินไป แล้วเครื่องเซ็นเซอร์จับได้ กลีบซากุระจะร่วงไปรวมตัวอยู่รอบๆ ตัวลูกค้า เป็นเทคโนโลยีเดียวกับที่เรานำเข้ามาใช้ในงานดอกไม้” คุณปิยวรรณ กล่าวและว่า เช่นเดียวกัน **ซากุระ** ก็เป็นดอกไม้อีกหนึ่งชนิดในโลกที่ไมบานในเดือนพฤศจิกายน แต่บานได้ที่นี้ด้วยเทคโนโลยีเออาร์

ในขณะที่ **ดอกไม้มงคลประจำราศี** หมายถึงการเชิญชวนให้นักชมดอกไม้ร่วมสนุกด้วยการถ่ายรูปกับดอกไม้เสริมมงคลประจำราศีเกิดของแต่ละคน ซึ่งเซ็นทรัลนำดอกไม้มงคลทั้ง 12 ชนิดมาร่วมประดับไว้ในการจัดดอกไม้ครั้งนี้

ราศีมังกร **ดอกหน้าแมว** แสดงถึงความอ่อนหวาน สวยงาม ฉลาดเฉลียว, ราศีกุมภ์ **กล้วยไม้** มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นคนช่างสงสัย, ราศีมีน **ดอกบัว** แสดงถึงความสุขุมลุ่มลึก

ราศีเมษ **สายน้ำผึ้ง** มีเสน่ห์ดึงดูดผู้คนรอบข้าง, ราศีพฤษภ **ป๊อปปี** สื่อถึงความสุขุม รักสงบ, ราศีมิถุน **ลาเวนเดอร์** ชอบจุดประกายแรงบันดาลใจให้คนอื่น

ราศีกรกฎ **กุหลาบสีขาว** ความอ่อนโยน

อ่อนหวาน เรียบร้อย, ราศีสิงห์ **ทานตะวัน** ราวเรียง เป็นมิตร สนุกสนาน, ราศีกันย์ **บัตเตอร์คัพ** อ่อนโยน อ่อนหวาน ใจเย็น
ราศีตุล **กุหลาบแดง** ความมีเสน่ห์ ดึงดูด, ราศีพิจิก **เจอราเนียม** กระตือรือร้น เจ้าอารมณ์ ซับซ้อ, ราศีธนู **คาร์เนชั่น** ตรงไปตรงมา สนุกสนาน

ขณะที่ศูนย์การค้าเซ็นทรัล เอ็มบาสซี บริเวณ **เดอะ บัลโคนี ชั้น 2** ออกแบบเป็นห้องดอกไม้สีชมพูดีไซน์แปลกตาประดับดอกไม้บานานาพันธุ์ตกแต่งสไตล์ อิเคบานะ (Ikebana), **ชั้น 5 Pink Market** รวบรวมสินค้าเกี่ยวกับดอกไม้ อาทิ ร้านขายต้นไม้ อุปกรณ์เครื่องครัวลายดอกไม้ ผ้าพันคอลายดอกไม้ เสื้อผ้าลายดอกไม้ และเชิญร่วมบริจาคสมทบทุนในโครงการ Pink Park Village (บ้านพิงปัก) ของมูลนิธิศูนย์มะเร็งเต้านมเฉลิมพระเกียรติฯ เพื่อผู้ป่วยมะเร็งเต้านมระยะสุดท้าย, **ชั้น 6 Open Market** จำหน่ายสินค้าเกี่ยวกับดอกไม้ สินค้าไอเดียแปลกใหม่มากกว่า 20 ร้านค้า

“เราจัดดอกไม้เป็นปี จองกับทุกสวนในเมืองไทย คุยกับนักปลูกดอกไม้ เพื่อขอให้ดอกไม้บานในช่วงนี้ของปี เพื่อต้อนรับงานดอกไม้ของเซ็นทรัล ซึ่งมีมูลค่านับสิบล้านบาท ส่วนหนึ่งคือสร้างรายได้ให้กับชาวสวนดอกไม้ในไทย กับดอกไม้บางส่วนที่นำเข้าจากต่างประเทศ” คุณปิยวรรณ เล่าถึงการเตรียมงานและว่า

“เรามีทีมวิช่วล เมอร์ชันทิง ทีม ดิสเพลย์ของเรา วางแผนจัดแลนด์สเคป ดูวิธีการปักและจัดดอกไม้ เมื่อคืน (6 พ.ย.)

กรุงเทพธุรกิจ

Krungthep Turakij
Circulation: 200,000
Ad Rate: 2,400

Section: วันอาทิตย์/หน้าแรก

วันที่: อาทิตย์ 10 พฤศจิกายน 2562

ปีที่: - **ฉบับที่:** 1214

หน้า: 1 (กลาง)

Col.Inch: 208.55 **Ad Value:** 500,520

PRValue (x3): 1,501,560 **คลิป:** สีสี่

คอลัมน์: เรื่องจากปก: ทิวลิปเหลืองถวายความจงรักภักดี งานดอกไม้ Central Anniversary 2019

เราใช้นักจัดดอกไม้ 200 คน ทำหิ้งห้าง
เพราะถ้ามาเดินตั้งแต่เมื่อวานนี้บ้าง (6 พ.ย.)
จะยังไม่เห็นสิ่งต่างๆ เหล่านี้ ทุกคนทำงาน
กันไม่ได้นอน เพื่อเข้ามาสดใสแบบนี้
เป็นการติดตั้งที่ทำหามาก”

งานดอกไม้ ‘เซ็นทรัล แอนนิเวอร์ซารี’
ได้รับการบรรจุในปฏิทินงานท่องเที่ยวของ
‘การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย’

ในฐานะ...งานประจำปีของประเทศ ๑

ข่าวสั้น ทันโลก

● **โวยเหม็นซีหนู:** บ่ายวันที่ 9 พ.ย. ชาวบ้าน หมู่ 8 บ้านพุดอน และหมู่ 10 บ้านห้วยยาง ต. สระลงเรือ อ.ห้วยกระเจา จ.กาญจนบุรี ชุมชุม เรียกให้มีการแก้ไขปัญหากลิ่นเหม็นจากฟาร์มหมูที่ โขยกลิ้นรุนแรงทำให้ทั้งเด็กและผู้สูงอายุต้องใช้ผ้า ปิดปากปิดจมูกตลอดเวลา เพื่อลดกลิ่นเหม็นที่รุนแรง โดยเฉพาะในช่วงเย็นอากาศต่ำกลิ่นจะรุนแรงมาก โดยชาวบ้านทนกับกลิ่นเหม็นไม่ไหวถือป้ายเขียน ข้อความฝากวอนผ่านสื่อไปยัง “พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี” เพื่อช่วยชาวบ้านที่ เดือดร้อนนี้ด้วย โดยขอให้สั่งการให้หน่วยงานเกี่ยวข้อง ช่วยแก้ปัญหากลิ่นเหม็นนี้แก่ชาวบ้านด้วย.

รมต.ลั่นแบนสารพิษจบก่อน1ธ.ค.

จากกรณีคณะกรรมการวัตถุอันตรายมีมติให้ยกเลิกใช้สารพาราควอด คลอรีไพริฟอส และไกลโฟเซตกำจัดวัชพืช ทำให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงต้องเร่งหาสารตัวใหม่ให้เกษตรกรใช้ทดแทนกัน เมื่อวันที่ 9 พ.ย. นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน รมว.เกษตรฯ เปิดเผยความคืบหน้าว่า คณะทำงานพิจารณาแนวทางช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการยกเลิกใช้สารฯ ของกระทรวงเกษตรฯ จะพิจารณาทุกมาตรการอย่างรอบคอบเพื่อบรรเทาผลกระทบต่อเกษตรกรและเศรษฐกิจประเทศ ซึ่งตั้งแต่วันที่ 11-15 พ.ย. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องนำข้อมูลรายงานต่อที่ประชุมและกำหนดให้มาตรการต่าง ๆ ต้องเสร็จสิ้นก่อนวันที่ 1 ธ.ค. ที่การยกเลิกสารฯ จะมีผลบังคับใช้

รมว.เกษตรฯ กล่าวอีกว่า นอกจากกระทรวงเกษตรฯ จะประสานกระทรวงสาธารณสุขเพื่อดูแลสารตกค้างในสินค้าเกษตรที่นำเข้าเนื่องจากวัตถุอันตรายหลายอย่างไทยนำเข้าจากประเทศที่ยังใช้สารฯ กระทรวงอุตสาหกรรมก็ต้องเตรียมมาตรการรองรับกรณีที่ไม่สามารถนำเข้าวัตถุอันตรายได้บ้าง โดยเฉพาะอุตสาหกรรมผลิตอาหารสัตว์ที่จะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมปศุสัตว์ด้วย และกระทรวงพาณิชย์จะช่วยดูแลไม่ให้ผู้ค้าฉวยโอกาสขึ้นราคาสารป้องกันกำจัดวัชพืชและศัตรูพืชชนิดอื่น

“เว็บไซต์กรมวิชาการเกษตรได้เปิดรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไป ต่อร่างประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องบัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย (ฉบับที่...) พ.ศ.... รับฟังถึงวันที่ 8 พ.ย. โดยการรับฟังดังกล่าวเป็นไปตามที่คณะกรรมการวัตถุอันตรายเมื่อ 22 ต.ค. ได้มีมติแบน 3 สารเคมีอันตรายในวันที่ 1 ธ.ค. 2562 และให้กรมวิชาการเกษตรมายกร่างประกาศและรับฟังความเห็นเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการวัตถุอันตรายพิจารณาต่อไป” นายเฉลิมชัยกล่าว

ด้าน น.ส.เสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรฯ กล่าวว่า ที่ผ่านมากลุ่มอนุกรรมการเพื่อพิจารณารัฐธรรมนูญขึ้นทะเบียนฯ ให้ความสำคัญต่อการพิจารณารัฐธรรมนูญขึ้นทะเบียนกลุ่มวัตถุอันตรายที่มีความปลอดภัยในทุกด้าน ได้แก่ สารสกัดจากธรรมชาติ และสารชีวภัณฑ์กำจัดศัตรูพืชเป็นลำดับแรก ปัจจุบันมีสารชีวภัณฑ์ที่ผ่านการขึ้นทะเบียนจากกรมวิชาการเกษตรแล้ว 73 ทะเบียน

“ผู้ขึ้นทะเบียนทุกรายจะต้องทดลองประสิทธิภาพกับพืชและศัตรูพืชตามที่ระบุไว้ในฉลากเพื่อพิสูจน์ว่าวัตถุอันตรายที่ขึ้นทะเบียนสามารถใช้ได้ผลจริงในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่สำคัญจะต้องผ่านการประเมินข้อมูลพิษวิทยาเพื่อความปลอดภัยของเกษตรกร ผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม ซึ่งแม้จะเป็นสารชีวภัณฑ์จากจุลินทรีย์หรือสารสกัดจากพืชก็ต้องขึ้นทะเบียนวัตถุอันตรายตามกฎหมาย” อธิบดีฯ ระบุ.

ข่าวสด

Khao Sod
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,100

Section: First Section/ต่างประเทศ

วันที่: อาทิตย์ 10 พฤศจิกายน 2562

ปีที่: 29

ฉบับที่: 10574

Col.Inch: 8.70

Ad Value: 9,570

หน้า: 7(ล่างขวา)

PRValue (x3): 28,710

คลิป: ชาว-ดำ

คอลัมน์: ข่าวสดทั่วไปไทย: แม่ฮ่องสอน-ทุ้งบัวตอง

ทีวีไทย ข่าวสด

● แม่ฮ่องสอน-ทุ้งบัวตอง วันที่ 9 พ.ย. นายสุวพงศ์ กิติภัทย์พิบูลย์ ผวจ. แม่ฮ่องสอน เป็นประธานเปิดงานเทศกาลดอกบัวตองบาน ประจำปี 2562 ที่คอกแม่อุก ค.แม่อุก อ.ขุนยวม ตั้งแต่วันที่ 9 พ.ย. ไปถึงกลางเดือนธ.ค. โดย ผวจ.แม่ฮ่องสอน กล่าวว่า ขณะนี้ดอกบัวตองเบ่งบานเหลืองอร่ามสวยงามแล้ว 60 เปอร์เซ็นต์ บนเนื้อที่ 500 ไร่ พร้อมให้ผู้คนได้มาสัมผัส โดยมีบริการเครื่องดื่ม ดินที่พัก ห้องน้ำและบริการอื่นๆ เตรียมไว้อย่างครบครัน ขณะที่อุณหภูมิตอนคอกแม่อุกช่วงกลางวันอยู่ที่ 12-14 องศาเซลเซียส โดยนักท่องเที่ยวจะได้พบความแปลกใหม่ในหลายจุด รวมทั้งความสมบูรณ์ของทุ่งดอกบัวตองอย่างเต็มอิม คาดว่าปีนี้จะมียกท่องเที่ยวเดินทางไปชมทุ่งดอกบัวตองในช่วงฤดูหนาวนี้ไม่ต่ำกว่า 100,000 คน

GOVT 'HAS NOT OFFERED VIABLE ALTERNATIVES'

Farmers despair over chemical ban

APINYA WIPATAYOTIN

»Nakhon Ratchasima province is the country's hub for cassava harvesting as at least 25% of all cassava yields come from this province alone. Many consumers might not be familiar with this root vegetable, but the starchy crop is a crucial raw material for the food industry.

Among the farmers in this province's community of cassava growers is Pamorn Sriprasert, who has been growing the vegetable on his 300-rai plot in Nong Bunnak district for over 25 years.

Despite the unpredictable market prices of the plant, Mr Pamorn said he was happy with his business until the 26-member National Hazardous Substances Committee (NHSC) voted on Oct 22 to ban three hazardous chemicals: paraquat, glyphosate and chlorpyrifos.

The committee upgraded the three farm chemicals from Type 3 toxic substances to Type 4, effectively prohibiting their production, import, export or possession.

Mr Pamorn told the *Bangkok Post* that he sprays paraquat and glyphosate on his land to kill weeds. When the ban takes effect, Mr Pamorn and thousands of other cassava growers will be forced to stop using these chemicals, and will send them to authorities for proper disposal.

He said the ban, which is set to take effect on Dec 1, will severely affect cassava growers in the country, most of

SPECIAL REPORT

whom use the chemicals in their day-to-day farming.

"I have seen the proposed solution. Nothing is better than the banned chemicals in terms of efficiency and cost. I have not seen any machines that will be able to help us deal with the weeds," he said, adding farmers are losing trust in the Ministry of Agriculture and Cooperatives.

"We are not sure whether the ministry can help cushion the negative impacts on farmers, or find practical alternatives," he said.

He said farmers in the province felt "betrayed" by politicians from the Bhumjaithai Party. Mananya Thais — deputy minister to the Ministry of Agriculture and Cooperatives — is a major force behind the ban while the party's leader, Anutin Charnvirakul, who is deputy prime minister and public health minister, has also supported the ban.

"The Bhumjaithai Party has promised to increase the price of the crop but the ban has increased harvesting costs and made farm products less competitive," he lamented.

Earlier, the Department of Agriculture, a state agency under the

ministry which fiercely opposed the ban, claimed harvesting costs will increase by ten-fold.

According to the study, the cost of cassava harvesting could rise from roughly 150 baht per rai to 1,200 baht if farmers hire workers to manually remove weeds, or 550 baht per rai if machines are used to eradicate the weeds.

FARMERS' BLUES

The idea to ban the three chemicals was floated over two years ago. For over a year, the Agriculture Ministry has been urged to study alternatives and prepare farmers to make the transition into harvesting chemical-free products.

"Yet the ministry has been frustratingly idle," said Witoon Lianchamroon, the director of BioThai, and advocacy group that campaigned for the ban.

The ministry was expected to announce measures to limit the impacts on farmers of economic plants, including palm, sugar cane, rice and cassava. However, they did not take action.

"I don't know whether this is a result of political games or not, but the ministry should not remain silent on the issue. Local farmers should know how the ministry is going to help them," he said.

On Nov 6, the Agriculture Ministry formed a committee to monitor and reduce the impacts of the ban, comprised of 17 representatives from various departments.

Wisit Srisuwan, the deputy chief the Cooperative Promotion Department,

PHOTO: CHUDATE SEEHAWONG

ON CLEARANCE: A farm chemical shop in Chai Nat province offers big discounts on the herbicides paraquat and glyphosate, and the pesticide chlorpyrifos. These three toxic chemicals will be banned from use, trade or import on Dec 1.

said the department had supplied weed-removal machines to 71 farming cooperatives and expects to expand the supply soon.

FOOD INDUSTRY'S SIDE EFFECTS

The impending ban has created an unexpected ripple effect. According to the Thai Agricultural Innovation Trade Association (Taita), which supports the use of the chemicals, Thailand will have problems with countries such as the United States, which exports crops sprayed with these chemicals to Thailand.

Once the ban is implemented, Thailand will not allow imports of products contaminated with those chemicals, a change which the US might regard as a non-tariff barrier. Voranica Nagavajara Bedinghaus, the executive-director of Taita claimed that Brazil, Argentina, the United States, Canada and Australia are expected to petition the

World Trade Organisation (WTO) to consider the chemical ban as an official "trade barrier".

"The country's food chain is going to collapse as a result of this decision, which has been made without careful consideration of impacts," she said, adding that some companies affected by the order are filing lawsuits against state agencies.

SLUGGISH TRANSITION

Not all commercial sectors are rejecting the ban. The rice trading sector has welcomed the ban with open arms, and sees it as a policy that will help farmers enter the organic farming industry. Charoen Laothamatas, president of the Thai Rice Exporters Association, said the group agrees with the government's decision to ban paraquat, glyphosate and chlorpyrifos, and has asked farmers to adjust by reducing their use of the chemicals.

"Many rice buyers have tightened their measures to protect consumers," Mr Charoen said. "If farmers ignore the ban or do not reduce their chemical use, rice exports will be affected."

He said global rice consumption is shifting towards chemical-free products. Sarawut Rungmekarat, a lecturer at Kasetsart University's Faculty of Agriculture, said farmers need to prepare for a shift toward chemical-free harvesting.

He added that farmers will be required to spend more time eradicating weeds, because the alternatives might not kill weeds as quickly and effectively as the banned chemicals. Failure to properly control weeds, he said, can reduce yields by up to 80%.

He also does not see any government plan to facilitate a smooth transition for the farmers. "As of now, there is no effective replacement to remove weeds. So, the economic impact on farmers will be huge."

ทอล์ค ออฟเดอะทาวน

กฤษฎา บุญชัย

แบนสารเคมี ชัยชนะชั่วคราว หรือจุดเปลี่ยนนโยบาย ระบบเกษตรและอาหาร (จบ)

การหยุดเขื่อนน้ำโจนและเขื่อนต่างๆ มีศักยภาพสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบได้ โครงการอำนาจที่ผลิตสร้างเขื่อนๆ ยังกุมอำนาจทางนโยบายเช่นเดิม แม้การสร้างเขื่อนในประเทศเป็นไปได้ยากแล้ว แต่หน่วยงานสร้างเขื่อนต่างๆ ทั้งรัฐและเอกชนก็ไปลงทุน ส่งเสริมการสร้างเขื่อนในประเทศลาว อย่างล่าสุดคือเขื่อนไซยะบุรีที่ทำลายระบบนิเวศและชีวิตของชุมชนริมสายน้ำ เพื่อผลิตไฟฟ้ากลับมายังไทย

แม้จะไม่ใช่เขื่อน แต่เครือข่ายผลประโยชน์พลังงานก็ได้สร้างโครงการใหม่ๆ มาแทนที่ เช่น โรงไฟฟ้าถ่านหินและอื่นๆ ที่ทำลายระบบนิเวศและสุขภาพประชาชนอย่างรุนแรง

ทำไมชัยชนะของขบวนการประชาชนที่ดูเหมือนจะเป็นจุดเปลี่ยนแต่เอาเข้าจริงแล้วยังไม่สามารถเปลี่ยนโครงสร้างทางนโยบายได้

เงื่อนไขแรกคือ การยึดโยงกับสาธารณะ ไม่ว่าเรื่องป่าไม้หรือเขื่อนที่ชุมชนต่อสู้ ยังถูกปิดกั้นว่าเป็นเรื่องผลประโยชน์ ความอยู่รอดเฉพาะ

กลุ่ม รัฐและเครือข่ายผลประโยชน์ยังยึดกุมความชอบธรรมต่อการจัดการทรัพยากรสาธารณะ อ้างประโยชน์สาธารณะ แม้ในความเป็นจริงจะสร้างความเสียหายอย่างร้ายแรง แต่ผลกระทบเหล่านั้นถูกทำให้เป็นต้นทุนที่มองไม่เห็นที่สังคมต้องแบกรับ

เงื่อนไขที่สองคือ ความสามารถปรับตัวของรัฐและกลุ่มผลประโยชน์ที่พร้อมจะทิ้งโครงการผลประโยชน์เดิมสู่โครงการใหม่ๆ ที่สามารถขยายอำนาจนำไปให้สิ้นคลอน เงื่อนไขที่สามคือ การครอบครองกลไกเชิงนโยบายระดับชาติไว้ ซ่อนไปด้วยกลไกนโยบายไม่ทางการ อันเป็นพื้นที่ของเครือข่ายผลประโยชน์นโยบายที่มองไม่เห็น ที่เชื่อมกันตั้งแต่ข้าราชการชั้นสูง ข้าราชการเกษียณ กลุ่มธุรกิจ และอื่นๆ ที่มีผลประโยชน์ทับซ้อนโยงใยข้ามรัฐ ทูต และสังคม

เงื่อนไขเหล่านี้ทำให้ชัยชนะทางนโยบายสิ่งแวดล้อมของประชาชนยังไม่สามารถสร้างจุดเปลี่ยนทางการเมืองได้

การขับเคลื่อนแบนสารเคมีคราวนี้แม้จะสร้างพลังทางสังคมก้าวหน้าไปกว่าขบวนการป่าไม้และคัดค้านเขื่อน ได้ชัยชนะทางวิชาการ และยึดครองพื้นที่สาธารณะ แต่โครงสร้างอำนาจของเครือข่ายผลประโยชน์กำลังตอบโต้แล้ว ด้วยการทำให้เรื่องสารเคมีเป็นเรื่องของนักการเมืองเอ็นจีโอ นักวิชาการ โดยอ้างว่าเกษตรกรไม่เห็นด้วย ทั้งๆ ที่เกษตรกรคือผู้ได้รับผลกระทบจากภัยสารเคมีมากที่สุดกลุ่มหนึ่ง และหากแพ้ในเรื่อง 3 สารเคมี ก็อาจจะผลักดันโครงการใหม่ๆ ที่ผลิตซ้ำผลประโยชน์ต่อไป รวมทั้งการตรึงกลไกเชิงนโยบายด้วยเครือข่ายผลประโยชน์ที่มองไม่เห็นที่รอวันพลิกกลับ

ชัยชนะจากการแบนสารเคมีคราวนี้ จึงเป็นเพียงบททดสอบแรกที่จะต้องเผชิญการตอบโต้ครั้งใหม่ของโครงสร้างอำนาจและผลประโยชน์ **สัญญาณต่อสู้สองเริ่มขึ้นแล้วครับ**